

IZHAJA VSAK DAN

Trdi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgi Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 20. Poštno-hranilnični račun števe 841-652. TELEFON št. 11-57

DRŽAVNI ZBOR

(Izvirno telefonično poročilo.)

DUNAJ 22. V gosto zasedeni zbornici je danes končala draginjska razprava, nakar je pričelo glasovanje o množičnih predlogih draginjskega odseka in posameznih poslancev. — To pa, o čemer je sklepala zbornica danes, ni celo gradivo, o katerem je razpravljala draginjski odsek, pač pa se je danes odločilo o najbolj perečih vprašanjih, mesnem in sladkornem.

Znano je „pravno“ stališče naše vlade v zadevi uvoza argentinskega mesa. S tem da je sprejel parlament prvi predlog posl. dr. Rennerja, se je odločno izrekel proti onemu vplivu, ki napravlja avstrijski kabinet za ekspozituro ogrskih ministrov. Iz avstrijske zbornice je s tem glasovanjem zadonel krepek „veto“ čez Litvo. Velika večina zbornice se je izrekla proti taki interpretaciji avstrijskoogrške pogodbe, ki bi hotela nas, ki smo itak napram drugi državi polovici vedno slabši, tudi v gospodarskem pogledu popolnoma podvreči sosedu.

Za vlado mora biti to glasovanje resen opomin za bodočnost. Leto 1916., ko poteče sedanja pogodba z Ogrsko, ni več tako daleč!

Sicer je bil predlog na neomejen uvoz argentinskega mesa za enkrat zopet odklonjen, toda manjšina, ki je glasovala za ta predlog, je bila impozantna. Odklonjen je bil predlog z 268 proti 189 glasovom. Zbornica pa je odklonila ta predlog morda le zato, ker so nekateri poslanci glasovali proti predlogu z ozirom na prepričevalne vladne izjave, da hoče vse storiti v odpravo draginje, kar je v njeni moči.

Poslanec dr. Rybář je kot zastopnik malega slovenskega ljudstva v velikem mestu glasoval za ta predlog, dočim pa je poslanec dr. Gregorin upošteval želje svojih volilcev, ki se še po večini niso mogli sprijazniti z neomejenim uvozom prekomorskega mesa, in se je odtegnil glasovanju o tem predlogu. Glasovala pa sta oba za predlog posl. Waberja, ki pomenja praktično uporabo principa, ki je izražen v prvem predlogu posl. dr. Rennerja. Ni pa prav umljivo, kako se je velika večina zbornice, ki je glasovala za predlog poslanca dr. Rennerja, pri glasovanju o Waberjevem predlogu mogla izpremeniti v manjšino.

Praktično vrednost ima tudi po zbornici sprejeti predlog posl. Steinhausa, ki zahteva dovolitev omejenega uvoza argentinskega mesa.

Rezultat današnjega glasovanja glede uvoza argentinskega mesa je torej tak le:

Parlament je pokazal, da ne soglaša s tozadevnim stališčem vlade, in se je izrekel za uvoz argentinskega mesa, četudi ne v taki meri, ki bi odgovarjala obstoječim željam in potrebam večine avstrijskega prebivalstva. Izrekel pa je obenem tudi načelo, da naj si išče Avstrija v bodočnosti na Balkanu trajne aprivizacije.

Današnji sklepi zbornice ne morejo popolnoma zadovoljiti avstrijskega prebivalstva, toda če se bo hotela vlada ravnati po navodilih, ki jih je dal danes parlament, bo pač res mogla mnogo storiti v odpravo sedanje draginje. Le žal, da se je z ozirom na znano „pravno“ stališče naše vlade bati, da pade v vodo vsa nada, ki bi jo avstrijsko prebivalstvo moglo gojiti z ozirom na te zbornične sklepe in da ti sklepi ostanejo vsled tega le na papirju.

Glasovanje o draginjskih predlogih je bilo zelo komplicirano, a zbornica je z največjo pozornostjo zasledovala ves tek glasovanja. Ko je bil odklonjen predlog posl. dr. Rennerja glede na neomejen uvoz argentinskega mesa, so socialni demokrati sprejeli izid glasovanja z ironičnimi „eljen“-klici.

V sledečem popolnoma kratko poročilo o današnji seji sami.

Posl. Dulibić je vložil interpelacijo v zadevi telefonske zveze med Trstom in Sibenikom.

V draginjski debati sta nato govorila generalna govornika, poslanca Hladnik in Winter.

Kot generalni protigovornik je govoril posl. Hladnik (slov. ljud. stranka), ki je izpodbijal predloge poslancev dr. Rennerja in Jerzabeka, češ, ker bi bilo s sprejetjem teh predlogov močno oškodovano kmetijstvo.

Generalni progovornik posl. Winter (soc. dem.) je govoril o bednih razmerah, v katerih živi delavstvo in to posebno v sudeških deželah. Povdarjal je, da je dovolitev uvoza inozemskega mesa minimum, kar se mora zahtevati, da prebivalstvo ne one-more lakote.

Nato je bila cela vrsta dejanskih popravkov, in ko je izpregovoril še poročevalec zaključno besedo, se je začelo glasovanje.

Nato je sledilo glasovanje o draginjskih predlogih.

Predlog posl. dr. Rennerja, ki poudarja, da tedaj, ko gre za uvoz prekomorskega mesa iz zdravstveno nesumljivih dežel, ni potrebno dovoljenje ogrske vlade v smislu § 12 izvršilne naredbe avstroogrške pogodbe, nadalje da je dokazano, da argentinsko meso zdravstveno ni sumljivo, da torej ni treba nikakih pogajanj z ogrsko vlado, je bil sprejet z veliko večino. Za predlog so glasovali tudi vsi napredni poslanci in tudi poslanca dr. Rybář in dr. Gregorin.

Nadaljni predlog posl. dr. Rennerja, ki zahteva, da naj vlada brez obzira na obstoječe pogodbe in brez nadaljnjih pogajanj z Ogrsko dovoli neomejen uvoz prekomorskega mesa, je bil v poimenskem glasovanju odklonjen z 268 proti 189 glasovi.

Za ta predlog je glasoval posl. dr. Rybář, poslanec dr. Gregorin pa se je na izrecno izražene želje svojega volilnega okraja absentiral od glasovanja.

Minoritetni predlog posl. Waberja, da naj se z ozirom na dejstvo, da avstrijsko-ogrsko pogodba ne določa nikakih meja za uvoz prekomorskega mesa, in z ozirom na to, da argentinsko meso v zdravstvenem oziru nikakor ni škodljivo, pozove vlado, da uravnava svoje postopanje v posameznih slučajih, v katerih gre za pošiljanje zmrzjenega prekomorskega mesa po zgoraj označenih načelih, je bil odklonjen v poimenskem glasovanju z 236 glasovi proti 214.

Za predlog sta glasovala tudi poslanca dr. Rybář in dr. Gregorin.

Odklonjena sta bila nadalje v poimenskem glasovanju tudi predloga posl. dr. Rennerja in Jerzabeka, da naj vlada takoj dovoli uvoz zmrzjenega argentinskega mesa z 230 proti 214 glasovi.

Sprejeti je bil predlog posl. Steinhausa, v katerem se pozivlja vlada, da dovoli uvoz prekomorskega mesa za dobo in višino potrebe, z 259 proti 183 glasovom.

Za predlog sta glasovala tudi poslanca dr. Rybář in dr. Gregorin.

Predlog posl. Mareka za neomejen uvoz živine in mesa iz Rusije je bil vsled sanitarnih pomislekov odklonjen z veliko večino.

Sprejeti pa so bili nadalje predlog posl. Jerzabeka, v katerem se zahteva zvišanje balkanskega mesnega kontingenta, potem predlog posl. Steinhausa, v katerem se zahteva dovoljenje za omejen uvoz mesa iz balkanskih dežel, in predlog posl. dr. Rennerja, s katerim se pozivlja vlada, da naj sklene Avstrija s Srbijo trgovinsko pogodbo, ki bo dovoljevala Srbiji neomejen uvoz mesa proti primernim koncesijam za avstrijsko industrijo in trgovino. Pasus v tem predlogu, da naj ta pogodba velja tudi za neomejen uvoz žive živine, je bil odklonjen z 280 glasovi proti 187 glasov.

Sprejeti so bili predlogi, ki zahtevajo zboljšanje aprivizacijskih razmer zlasti za posamezna mesta, pospeševanje domače živinoreje in pomožne akcije za kmete.

Sprejeta je bila tudi resolucija posl. Vrstovška z raznimi dodatki, ki zahtevajo ustanovitev mestnih in državnih mesnic za ubojnejshe sloje, in resolucija, da naj se obrtni zakon interpretira tako, da bo omogočeno kmetom, da svojo živino koljejo in prodajajo meso doma, in končno da se ustanovi stalni aprivizacijski urad.

Resolucija posl. grofa Laszowskega, da naj se prizna deželni oblastim pravica, da v slučaju potrebe dovolijo pekarsko in mesarsko obrt izvrševati tudi osebam, ki po obrtnem zakonu niso usposobljene za izvrševanje teh dveh obrti, je bila odklonjena z 289 glasovi proti 149.

Med drugimi je bila sprejeta tudi resolucija posl. Spacka, ki pozivlja vlado, da naj objavi rezultate študijske komisije, ki je bila poslana v Argentino.

Nato je sledilo glasovanje o predlogih glede draginje sladkorja.

Predlog poslancev dr. Adlerja in dr. Rennerja, ki zahteva, da naj se dovoli prost uvoz saharina in da naj stopi vlada v pogajanja z ogrsko vlado, da se odpravi prepoved uvoza saharina, je bil sprejet v poimenskem glasovanju z 250 proti 151 glasovom.

Sprejet je bil tudi predlog posl. Glöcknerja, s katerim se pozivlja vlada, da na pritiska na sladkorni kartel, da zniža cene sladkorju.

Zbornica se je nadalje z veliko večino izrekla za nadaljni obstoj bruselske sladkorne konvencije.

Glasovanje o vseh teh predlogih je trajalo zelo dolgo, nad štiri ure, menjavalo se je navadno glasovanje s poimenskim, s štejetjem glasov in konstatacijo razmerja glasov, nakar je predsednik kmalu zaključil sejo.

Zboljšanje mezd delavstva tržaških javnih skladišč.

DUNAJ 22. V današnji seji pododseka za zadeve v državnih podjetjih nameščenega delavstva je bil sprejet predlog posl. Glöckla, po katerem se naj zvišajo mezde delavstva javnih skladišč v Trstu za 20%.

Uradniško vprašanje.

(Izvirno.)

DUNAJ 22. V parlamentarnih krogih vlada mnenje, da predloži vlada svoje nove predloge v svrhu rešitve uradniškega vprašanja, kateri se sedaj pripravljajo v prizade- tih ministrstvih, že prihodnji teden parlamentu in da bo v teh predlogih skušala po možnosti ustreči željam uradništva.

Jutri se vrši interministerijalna konferenca glede določitve čakalnih rokov pri napredovanju in vstetju službenih let v pokojnino.

V službeni pragmatiki, v kateri bo obsežen tudi časovni avanzma, se bosta znatno omilila §§ 31 in 32 stare službene pragmatike, ki omejujeta koalicijsko in društveno svobodo uradnikov.

Danes je intervenirala v parlamentu pri parlamentarnih voditeljih deputacija centralne zveze avstrijskih uradniških društev. Parlamentarni voditelji so obljubili deputaciji, da bodo delovali na to, da se uradniško vprašanje reši še pred božjem.

Ukrajinci proti dr. Kramarju.

(Izvirno.)

DUNAJ 22. Ukrajinska skupina državno-zborskih maloruskih poslancev, ki šteje od vseh 31 maloruskih poslancev 29 poslancev, se je danes v posebni seji pečala z intervjuom posl. dr. Kramarja po dopisniku ruskega lista „Novoje Vremja“ v katerem trdi dr. Kramar, da je ukrajinsko gibanje v Avstriji in Rusiji jako nevarno za te dve državi in tudi za mir med obema državama.

Ukrajinski klub je v svoji seji sklenil resolucijo, v kateri izraža svoje začudenje, da dr. Kramar kot Avstrijec, Čeh in parlamentarec tako malo pozna nacionalne in politične razmere v Galiciji, da ne ve, da v Galiciji in v Avstriji sploh eksistira le jako malo pravih Rusov in da je večina takolimenovanega ruskega prebivalstva Ukrajincev.

Klub je obžaloval, da je dr. Kramar spravił ta intervju v list, in je poslal češkemu enotnemu klubu pismo, v katerem obžaluje postopanje dr. Kramarjevo, ki je naperjeno proti bratskemu slovanskemu narodu.

Pritožba proti ljubljanskim obč. volitvam zavrnjena.

(Izvirno.)

DUNAJ 22. Danes se je vršila pred upravnim sodiščem razprava v zadevi pritožbe dr. Pegana proti veljavnosti ljubljanskih občinskih volitev.

Upravno sodišče je po kratkem posvetovanju pod predsedstvom predsednika upravnega sodišča markija Baquhehema razsodilo, da je pritožba dr. Pegana proti odločitvi deželne vlade v zadevi ljubljanskih občinskih volitev zavrniti kot neutemeljeno. Pritožba navaja dva vzroka, vsled katerih naj bi bile volitve neveljavne:

1. da kakovost kuvertov (glasovnice se oddajajo v kuvertih) za prvi volilni razred ni odgovarjala tozadevnim predpisom, češ, ker so bili prozorni, in 2. da so agitatorji narodne napredne stranke protizakonito vplivali na volilce, da so demonstracije proti Uršulinkam omejevale volilno svobodo. Deželna vlada je te ugovore zavrnila kot neutemeljene.

Glede omenjenih demonstracij je službojuči vladni nadkomisar Mathias izpovedal, da je bilo pač slišati nekaj fej-klicev, da pa ni nihče dejansko oviral Uršulink pri izvrševanju volilne pravice. Isto je potrdil tudi policijski oficijal Fink.

Zastopnik pritožbe, dr. Valjavec, se je pred vsem držal prve točke, zastopnik vlade pa se je pridružil izvajanjem deželne vlade. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo kot neutemeljno in med razlogi izreklo, da

zakon zahteva tajnost samo pri volilnem aktu samem, to je neposredno pri oddaji glasovnic. Zakon ne sili nikogar, da bi moral čuvati volilno tajnost, temveč daje samo možnost zato. Sodišče je smatralo za dokazano, da glede druge točke pristasi narodno-napredne stranke niso z grožnjami odganjali volilcev od volišč.

Z ozirom na to razsodbo upravnega sodišča so torej občinske volitve v Ljubljani veljavne in se mora v najkrajšem času sklicati seja občinskega zastopa v svrhu izvolitve župana. Tako končno vendar dobi Ljubljana zopet svojo avtonomijo in izgine z mestnega magistrata c. kr. vladni komisar.

Zasedanje kranjskega dež. zbora (Izvirno.)

DUNAJ 22. Iz zanesljivega vira se poroča, da bo kranjski deželni zbor sklican še pred novim letom na enodnevno zasedanje, da reši začasni proračun. Po novem letu bo imel daljše zasedanje.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 22. Podpredsednikom je bil izvoljen posl. Bela Zankovich (delavna stranka). Nato je zbornica nadaljevala razpravo o obrambni predlogi.

† Dr. Edvard Volčič.

LJUBLJANA 22. Umrli je v Novem mestu nagle smrti, zadet od kapi, deželnosodni svetnik in znani juridični pisatelj, dr. Edvard Volčič.

Novi šibeniški škof.

DUNAJ 22. Cesar je imenoval šibeniškim škofom župnika in dekana v sv. Petru na Braču, častnega kanonika Luko Pappafava.

Bosansko deželno posojilo.

SARAJEVO 22. Vlada je predložila deželnemu zboru zakonski načrt glede najetja 4½% deželnega posojila v znesku 182 mil. kron za investicijske svrhe bosansko-hercegovske deželne uprave. Posojilo je večinoma določeno za gradnjo železnice.

Cesarjev zet se odtegne vojaški službi.

DUNAJ 22. (Izv.) Nadvojvoda Franc Salvator, soprog cesarjeve hčere Valerieje, ki je bil pred kratkim imenovan za generala kavalarije, se namerava odtegniti vojaški službi in se popolnoma umakniti v privatno življenje. Za vzrok temu njegovemu koraku navajajo difference, ki so nastale med njim in prestolonaslednikom Franom Ferdinandom.

Vojaštvo ob italijanski meji.

DUNAJ 22. (Izvirno.) Današnja večerna „Zeit“ priobčuje članek iz peresa visokega avstrijskega častnika, ki izvaja v tem članku, da se Italija vedno bolj in bolj oborožuje ob svoji severni meji. Zato se je leta 1902. tudi Avstrija morala odločiti, da pomnoži svoje posadke posebno v južnem Tirolu. Prihodnje leto pa baje namerava Italija še znatno pomnožiti svoje posadke ob severni meji.

Avstrijsko vojaštvo ob južni avstrijski meji šteje danes samo 101 bataljon infanterije, 21 eskadronov kavalarije in 41 baterij artilerije, dočim pa ima Italija že danes namenečenih ob svoji severni meji 109 bataljonov infanterije, 72 eskadronov kavalarije in 82 baterij artilerije.

Člankar poudarja nujno potrebo, da tudi Avstrija čim prej pomnoži svoje posadke v južnih deželah, češ, ker se ni nadejati, da bi politični barometer tudi v bodočnosti vedno kazal tako lepo vreme, kakor danes.

Turčija.

CARIGRAD 22. „Tanin“ javlja, da je grški minister zaunanje stvari sporočil turškemu diplomatskemu zastopniku, da so bili odpuščeni rezervisti, ki so bili mobilizirani ob meji.

Mostar 22. Nadvojvoda Karol Fran Josip in soproga sta danes predpoludne dospela semkaj in odpotujeta zvečer v Sarajevo.

Dunaj 22. Grški kralj se je danes zvečer preko Trsta podal v Benetke.

Italijansko-turška vojna Dva poslanca turškega parlamenta o vojni.

Te dni sta se mudila na Dunaju poslanec Džami, ki zastopa v turškem parlamentu tripolitansko pokrajino Fesan in Ubeyd Onibah, poslanec aidinski, pokrajine Smirna. Slednji se je mudil v zadnjem času v glavnem turškem vojnem taboru v Tripolisu. Oba poslanca sta prišla preko Tunisa, Marsilje in Pariza, ter sta bila na potu v Carigrad, da vršita tam svoje poslanske dolžnosti.

Ko je poslanec Džami izročil časnika svojo posetnico, na kateri je bilo pisano: „poslanec fezanski v Tripolitaniji“, je čas-

nikar menil v šali: „Pravzaprav bi morali Vi sedeti v italijanskem parlamentu; saj je Italijanski kralj anektiral Tripolitanijsko“, na kar je Džami odgovoril:

„Čudim se, da Italija, radi večje enostavnosti, ni proglasila kar aneksije vse Turčije. Potem je Džami rekel med drugim: „Popolnoma gotovi smo, da bomo deželo branili z uspehom pred Italijani. Ko bi se le količkaj bal, ne bi bil zapustil dežele, da bi šel v Carigrad. Branili bomo meter za metrom svoje dežele. Italijani bodo imeli ogromno in brezplodno delo, ako hočejo osvojiti milijon in pol kvadratnih metrov. Streljiva za brambo dežele je dovolj. Vojakov za brambo dežele moramo vnovičiti dovolj med Arabci. Tudi ko bi Turčija Tripolitanijsko hotela odstopiti, ne bi domačini hoteli ničesar čuti o Italiji. Domačini so Italijanom prisegli vojno, vojno brez usmiljenja; italijanska grozodejstva so jih razkačila. Za oskrbljevanje vojske je preskrbljeno; v Fezonu je napokpčenega mnogo žita, dateljinov in kamel. Vsako odnehanje Turčije je izključeno, ker bi to bil njen konec.“

Poslanec Ubezna Oullah je rekel: „Zapustil sem dne 1. novembra turški glavni tabor, ki se nahaja 10 km od Tripolisa. Turške čete odjemljejo Italijanom vsak dan streljiva, mitraljeze, živali in živil. Arabci se organizirajo pod turškim zapovedništvom in mi smo gotovi, da ostane tako. Italijani ne morejo naprej. Razpoloženje naših čet je izvrstno. Domačini so se privadili na italijanski bombardma, ki ne napravlja nikake prave škode več, zadeljeve le kupe peska in postaja skoro nenavadna igračka. Bil sem v Ineri, na zapadni meji, kjer sem prisostoval takemu 8 ur trajajočemu bombardiranju, ki ni napravilo nikake škode.“

Poročilo nemškega vojnega dopisnika o italijanskih grozodejstvih.

V „Berliner Lokal-Anzeiger“ poroča njega vojni dopisnik gospod pl. Gottberg o italijanskih grozodejstvih, ki jih je videl sam. Gospod Gottberg, ki je, kakor so to storili angleški vojni dopisniki, italijanskemu kornemu poveljniku vrnil potni list, piše med drugim:

„Onostran vasi začena mešanica oaz, prerezana z visokimi ilovnatimi zidovi, ki obrobijo vsa pota in polja. Že na prvem polju smo našli na četo vojakov. Za vodjo nekimi civilistom, italijanskim grofom iz Tripolisa, so z nabasanimi in za streljanje pripravljenimi puškami plazili kakor lovec za divjačino. Čujoče oči so gledale čez odprto revolvirjev in pušk. Grof nam je zaklical svareče: „Pozor, tu so skriti še živi ljudje!“ Te sladke besede potrjujejo, da je bil na človeškem lovu. Mac Cullagh in jaz sva pogledala eden drugemu v oči. Položaj je bil jasn. Anglež je pripravil svoj fotografski aparat in tudi slike so potrdile mnogo naših navedb.“

Na potu proti vzhodu smo zopet našli na zažgane kočice. V dimu in soparu se je neka v desno ramo obstreljena starka priiskala ob mrtvega druga svojega dolgega življenja. Na pešeni cesti, proti lazaretu, smo slišali za hrbltom vriskanje, smeh in krik. Četa vojakov je gnala pred seboj arabske moše, ženske in otroke. One, ki so zastajali, so suvali s puškami, kopiti in nogami. Mlada, 17 do 18-letna deklica je zaostala za krdelom. Videla sva takoj, da so jo bolele noge. Ko se je jokajoča deklica, ki je imela že davno razkrit obraz (kakor znano, morajo biti mohamedanske ženske vedno zakrite in torej taki ženski sploh ni možno napraviti hujšega nego to, da vidi tuj možki njen obraz) vsled bolečin in obupa vrgla na tla, sta jo zgrabila dva vojaka za nogi, ter jo — ki je sedaj seveda upila — vlekla po pesku. Njena obleka je šla čez glavo. Uboga stvarica je bila — v veselje smejočih se vojakov — naga. Protestiral sem, a vojaki so zgrabili deklico za rameni in vlekli so ubožico še vedno po pesku naprej.

Tedaj je prišel italijanščine zmožen dragoman in na njegov protest so vojaki deklico izpustili. Na povratku k glavni cesti smo čuli iz neke stranske poti vpitje, vrišč in rjojenje. Oborožena iz več nego sto marodirjev različnih polkov sestojeca sodrga je gnala pred seboj pet zvezanih Arabcev. Tolpa, ki je brez reda in vodstva drvila naprej, je zatulila veselja, ko sta dva vojaka privedla k ostalim Arabcem šestega, zvezanega sotrpina, ki sta ga razkrila v eni sosednjih hiš. Ona petorica so utegnili zagrežiti kak zločin, ali pa tudi ne. Šesti pa je bil le Arabec in to je sodrgi, med katero je bil tudi en poročnik, zadoščalo, da ga je obsodila na smrt.

Četa, ki je z divjim krikom vodila radovedneže, ter konečno narasla na 200 mož, je iskala primerne prostora za linčanje, ter je našla tak prostor [pred neko razrušeno hišo. Naprej so postavili pred zid nekega starega moža in nekega 14-letnega dečka. Tedaj so vsi Italijani (tudi častniki!) poskusili, da bi s svojim orožjem prišli v prvo vrsto. Začelo je streljanje brez povelja; oddanih je bilo morda kakih 400 strelcov, pod katerimi sta padli obe prvi žrtvi. Deček je umrl kakor mož, tretji hraber pa kot junak. Skoro nag je stopil ponosni,

bronastorjav kmet, ravno stoječ, s prekrižanimi rokama, pred belim zid. Iz njegovega obraza je bljuvalo tako brezprimerno zaničevanje na obraze njegovih rabljev, da so ti besno zakričali. Prvi strel je raztrgal uho, a sin puščave je le resno stresel glavo, kakor da bi ga bila pošegetala muha. In ni padel pod strel, ki so tedaj začeli padati nanj. Preluknjan od neštivila krogelj, je ponosno ostal po koncu in potem padel navpično na kolena. Šele mrtvega so krogelje zrušile na tla.

Dalje notri proti vzhodu ima oaza sliko lovskega ozemlja, po katerem so krožile večje ali manje čete, kakor gori opisano, ter so brez odlašanja in brez premišljevanja s krogeljami ugašnjevali vsako arabsko življenje. Povsodi smo slišali ječanje bolnikov. Vsak protest — celo pri italijanskih menihih — je naletel na gluha ušesa.

Naslednjega dne sem šel ob strani, za kavalerijsko vojašnico, v oazo. Iz neke arabske hiše je izstopila neka arabska žena, ki je držala v desni roki prste svojega sinčka, v levi vrč. Naenkrat so v popolnoma mirni ulici zapokale tri puške. Žena je bila mrtva. Deček je kričaje stekel nazaj v hišo. Priznavam, da sem groze skoro padel na tla.

Po tem jutranjem obhodu sem se sestal z angleškim dopisnikom Mac Culloghem, ter ga vprašal: „Kako je z bolniki pred vrati lazareta?“ „Mrtvi so!“ Nisem mogel verovati. Tu sta pri mrtvem stercu ležala mrtva njegova stara žena in sin. Deček je imel polna usta peska. Morda je vsled bolečin grizel zemljo. Mac Cullogh je prišel za menoj; prišel mi je nasproti z vzdignjeno roko kakor k prisegi: „Radi tega se skliče v Londonu shode in v parlamentu se bo držalo protestne shode.“

„Prav tako! A pred vsem vrziva generalu papirja pod noge.“ „At ome; if you please!“

Italijansko poročilo o položaju.

RIM 22. „Ag. Stefani“ poroča iz Tripolisa z dne 20. t. m. se je kavalerijski oddelek, ki je šel na rekonosciranje, spopadel z malo sovražno četo, ki jo je odbil. Na naši strani sta bila ranjena dva vojaka.

V Homsu in Derni se ni pripetilo nič novega.

RIM 22. „Ag. Stefani“ poroča iz Tripolisa: Naši ogledniki prihajajo vedno s poročili, da primanjkuje v turškem taborišču živil, kar potrjuje dejstvo, da so Turki iskali živil v Gagarušu.

RIM 22. „Ag. Stefani“ poroča danes 12:20 po noči iz Tripolisa: Včerajšnji dan je minul mirno, razen, da je sovražnik, kakor navadno, streljal proti naši vztočni fronti in da je tudi naše topništvo v Sidi Mesri oddalo nekoliko strelcev proti sovražnemu topništvu. Vojna ladija „Carlo Alberto“ je ob 2. uri popoludne pričela streljati na Amrus in potem na sovražno taborišče južno od Meloka. Kmalu potem so z balona javili novo gibanje sovražnih čet pri Amrusu, nakar je „Carlo Alberto“ oddal nekoliko strelcev proti temu kraju.

RIM 22. „Ag. Stefani“ poroča iz Tripolisa: Govori se, da se je sovražnik zapustil šotore, orožje in municijo, umaknil 6 km proti jugu. Vojno vodstvo je danes zjutraj natanko inspiciralo naše postojanke.

Dva Arabca obsojena v 20-letno ječo.

RIM 22. (Ag. Stefani). Vojaško sodišče je obsodilo na dvajset let ječe Mohameda ben Fetmi, nekega zelo vplivnega fanatika, ki je dne 23. in 25. oktobra z besedo in pismom ščuval Arabce za upor proti našim četam in Hemet ben Mabruka, prejšnjega zapleha, ki je dne 23. okt. zapustil svoje mesto in tudi hujskal Arabce na upor.

Pod ogrsko komando.

Na protidraginjskem shodu minole nedelje se je državni poslanec dr. Rybář obširno bavil z draginjskim vprašanjem in je ob tej priliki podal celo vrsto vlezanih podrobnosti iz one čarovniške kuhinje, v kateri se kuha usoda avstrijskih narodov. Iz vsega njegovega izvajanja izhaja, da leži na avstrijskem prebivalstvu težka morda nadvlada Ogrske, ki sebi v korist zadržuje naravni gospodarski razvoj avstrijskega prebivalstva, in da so ravno tisti faktorji, ki so poklicani, da z vsemi svojimi močmi pospešujejo ta razvoj, glavni krivci, da se voz avstrijske gospodarske politike vedno bolj in bolj pogreza v blato ogrske samovolje, da se pa zato avstrijskemu prebivalstvu v tem večji grozoti približuje pošast bede in lakote, pošast gospodarskega poloma.

Draginjsko vprašanje, je dejal gospod poslanec, je pred vsem ekonomsko, gospodarsko vprašanje, katero zadeva vsakogar, ki je odrasel odvisnost od svojih roditeljev. Draginjo je čutili povsod, postala je že takorekoč evropsko zlo. Če se pa vprašuje, zakaj je to vprašanje zlasti pri nas v Avstriji s tako silo izbruhnilo na dan, zakaj se kaže skoraj neozdravljivo, zakaj naša vlada ne najde od pomočnih sredstev, je odgovor ta, da zato ne, ker je draginjsko vprašanje obenem tudi eminentno politično vprašanje, kar je razvidno iz tega, da se

pričakuje od pomoči od činitelja, ki je v prvi vrsti poklican, da se bavi s politiko, od — parlamenta.

Ljudstvo pričakuje pomoči od parlamenta in vlade, ki bi morala skupno delovati v odpravo draginje. Toda od parlamenta ni pričakovati dosti. Parlament je slab, nima tiste moči, ki bi mu je želeli: ni to parlament, ki bi imponiral vladi. Najboljši dokaz za to je, da se je upal sedanjim ministrski predsednik povedati parlamentu v obraz, kar se še dosedaj ni upal noben ministrski predsednik, da namreč ne izvede, kar sklene parlament. Delalo se je sicer tudi prej tako, ali izreči kaj takega si vendar ni upal nobeden ministrski predsednik.

Parlament se je sicer v zadnjem času nekoliko osvestil, protestiral je, reagiral na omenjeno izjavo ministrskega predsednika; in mislilo se je že, da pride do preloma, da pojde ali parlament, ali pa ministrski predsednik; toda ministrski predsednik je uvidel, da se je prenačil, da pač ne sme izreči kaj takega, četudi dela tako, ako hoče pokazati še kaj respekta pred parlamentarizmom, in uklonil se je vsaj v obliki, dočim pa je ostal v stvari pri starem: četudi sklene parlament, da naj se odpro meje, vlada ne predloži tega v sankcijo; meje naj ostanejo zaprte, če Ogrci nočejo, da se odpro!

Nam ni pomoči, ker smo hlapci Ogrske!

Ogrski vpliv v Avstriji je močnejši od koristi avstrijskega prebivalstva, in eden izmed razlogov tega dejstva je, da se v Avstriji boje nekateri faktorji, da bi se Ogrska odcepila od Avstrije in da ji vsled tega popušča, ne pa zato, ker ima morda prav.

Pri sklepanju zadnje nagodbe z Ogrsko se je napravil neki protokol, v katerem stoji določba, da se sme v Avstrijo uvažati živila in meso iz inozemstva, če ni proti temu zdravstvenih pomislekov. Glede teh pomislekov se določa enakomeren način postopanja obeh državnih polovic, kar bi bilo sicer popolnoma prav, da se prepreči zavlečenje živinskih bolezni v našo državo.

Ta določba pa se tolmači tako čudno, da se v Avstrijo sploh ne sme uvažati inozemska živila in meso, ako Ogrci nočejo. Enakomerno postopanje je možno le tedaj, ako sta oba nagodbenika enakih misli. V takem slučaju pa sploh nagodbe treba ni, ker že stvar sama zahteva enakega ravnanja. Če pa ni enakih misli, če avstrijski živinodravnik trdi, da v tej ali oni državi ni živinskih bolezni, ogrski pa trdi, da so, potem pa stopa v veljavo neka tajna določba, ki določa, da v takem slučaju velja strožje mnenje. Če torej Ogrci pravijo, da se sme uvažati meso iz tuje države, se sme uvažati, če pa Ogrci nočejo, mi ne dobimo mesa. Če kak ogrski živinodravnik trdi, da vlada v kak tuji državi živinska kuga, pa naj trdijo naši živinodravniki, da je ni, — velja strožje, ogrsko mnenje, in uvoz v Avstrijo se ne dovoljuje. Tako tolmači naša vlada to tajno določbo!

Toda to stališče je napačno, kar se je tudi že večkrat očitalo vladi v parlamentu. Ta nagodba je namreč tako pametna, da je vsled te pametnosti postala — neumna. Če smo enakih misli z Ogrsko, je enakomerno postopanje itak že dano po stvari sami, če smo pa neenakih, je pa enakomerno postopanje itak izključeno. (Zvršetak pride.)

Mestni svet tržaški.

Župan je otvoril sejo ob 7:30. Ko je bil prečitan in odobren zapisnik zadnje seje, je župan naznanil, da je napravil pri kompetentnih oblastih potrebne korake v zadevi zdravstvene nevarnosti, ki preti mestu od inozemcev, ki jih prevažajo Austro-Americana. — Protifizik dr. Constantini je napravil, da so izselenci iz Bejruta, ki so bili nastanjeni v Škednju, deloma že odpotovali, deloma pa so preseljeni v izseljeniški dom Austro-Americane pod Škednjem. Dotični prostori v Škednju so bili desinficirani in s tem je odstranjena vsaka nevarnost okuženja. Dalje omenja dr. Constantini, da ima Austro-Americana v svojem izseljeniškem domu prostora za največ 800 oseb, a je v istem času nastanjenih tudi do 1100 izselencev. Predlaga: „Mestni svet poziva kompetentne faktorje, da prisilijo društva, ki se bavijo z izseljevanjem in posebno Austro-Americano, da priredijo za izseljence, ki čakajo na parnike, prostore, ki bodo odgovarjali zdravstvenim zahtevam.“ (Sprejeto). — Na to bi se bilo imelo razpravljati o predlogu svet. Bratosa glede zvišanja mezd za najslabše plačane občinske delavce, a je župan naznanil, da stavi to vprašanje na dnevni red ene prihodnjih sej, skupno z vprašanjem povišanja mezd mestnih pometalcev. — Na to je začela podrobna razprava o mestnem proračunu za leto 1912. Pri postavitki „Tiskanje zapisnikov sej“, se je dr. Wilfan pritožil, da dobe svetovalci tiskane zapisnike navadno šele čez eno leto. Priporoča, da se temu nedostatku odpomore, ker je sicer ta trošek brezpomemben. — Župan je obljubil, da se po dr. Wilfanu omenjeni nedostatek v bodoče odpravi. — Pri rubriki „pravovarstvo“ se je zopet oglašil dr. Wilfan, ter rekel, da je v tej rubriki

zapopaden tudi trošek za razne nepotrebne pravde, katere vodi občina kljub jasnim določbam zakona iz same kljubovalnosti, kakor slovenske nadpisne table itd. Predlaga, da se postavka zniža od 8270 K na 6000 K. Postavka je bila seveda sprejeta nespremenjena, kakor je bila predlagana po mestni računariji. — Pri postavitki „časopisi“, je dr. Wilfan predlagal, da se naroči občina na tri izvide „Edinosti“. (Hrup. Smeh. Klici: „Kdo jo razume!“) Dr. Wilfan: „Razumeli jo bodo vsaj oni uradniki, katere plačujemo za prevajanje slovanskih aktov!“ Predlog je seveda pal. — Pri postavki 25.000 K za „mestno posredovalnico za delo“ je dr. Wilfan izjavil, da je principijelno za tak zavod, a ne dokler se nahaja občina v sedanjih rokah, ker bi se v tem zavodu delalo s slovenskimi delavci, kakor je tu že navada na magistratu. — Pri postavki „Razsvetljava in vzdrževanje javnih ur“, je svet. Sancin med strašno veselostjo opozoril župana, da je na škedenjskem svoniku ura, ki kaže vedno eno in isto uro. Priporoča, da se odpomore temu nedostatku. Župan je vzel to priporočilo na znanje. Dr. Wilfan je rekel, da so nekateri mestni deli še na slabšem, kakor Škedenj, ki ima vsaj uro, ki stoji. Priporoča, da bi se napravilo javne ure v ljudskem vrtu, na gledališču Verdi na strani proti obrežju itd. Župan je vzel tudi to priporočilo na znanje, ter obljubil, da se bo oziral na isto. — Pri rubriki, kjer so bili minulo leto zapopadeni troški za „ljudsko štetje“, je dr. Wilfan povdarjal, da se je minulo leto proračunilo 60—80.000 K za ta namen. Kako se je ta denar porabilo, kažejo uspehi revizije ljudskega štetja in razni višji kriminalni procesi, ki so v zvezi z ljudskim štetjem. Predlaga, da se anagrafičnemu uradu naroči, naj predloži mestnemu svetu natančno poročilo o uporabi tega denara, ker ne moremo čakati šele sklepnega računa za l. 1911. Župan dr. Valerio je, očitno razburjen, rekel, da je difference, ki so se pojavile pri reviziji ljudskega štetja, pripisovati le različni interpretaciji zakona. — Dr. Wilfan: „Tudi kazenskega!“ Podravatelj anagrafičnega urada Inchiostril je izjavil, da se je za ljudsko štetje potrošilo 30.000 K manj, nego je bilo proračunjeno. Dr. Wilfan ne vzame na znanje odgovora. (Hrup.) Svet. Cerniutz: „Pustite ga govoriti. Potem mu odgovorite.“ (Ponoven, dalje časa trajajoč hrup. Socialisti in člani večine se pripravajo). Ko se je hrup poleg, je dr. Wilfan izjavil: „Ne vzamem na znanje odgovora, ker se bo o tržaškem ljudskem štetju govorilo še izven te dvorane: Arrivederci Signori!“ — Pri postavki „dohodki lova“, je svet. Cerniutz protestiral, da se je okoličanski lov podaljšalo kar pod roko. Odgovarjal mu je Ravasini. — Ob 10:30 je župan pretrgal razpravo in zaključil sejo. Prihodnja seja jutri ob 7. uri zvečer.

Dnevne vesti.

Poštno ravnateljstvo v Celovcu. Iz Celovca poročajo, da namerava vlada ustanoviti tamkaj poštno ravnateljstvo. Občina in trgovinsko ministerstvo se baje že pogajata glede gradbenih pogojev. (Po našem mnenju bi imela Ljubljana, — kakor glavno mesto dežele z večjim številom prebivalstva in veliko večjim kupčijskim prometom — več pravice do take institucije. Ali o Ljubljani ni niti govoriti, ker je — slovensko mesto. Prip. ured.)

Prebivalstvo Reke. Glasom zadnjega ljudskega štetja ima Reka 49.569 prebivalcev, in sicer 23.283 Italijanov, 19.989 Slovanov, 3619 Madjarov, 2476 Nemcev in 202 drugih narodnosti. Slovanov so seveda tudi na Reki mnogo „pozobali“.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Umrl je predvčeršnjim v dobi 58 let dvorni svetnik in predsednik trgovskega sodišča g. Ivan Marcolini. Pokojnika prepeljejo v Koper.

— Preminul je tudi istega dne g. Evgen Sutter, ravnatelj tukajšnjega depozitnega urada. N. v. m. p.

„Prazno babje klepetanje!“ Zadnja „Gorica“ trdi, da je „Edinosti“ nekaj — ušlo in to nekaj da je lepo priznanje Fonu in Stepančiču! Priznanje poslancema! Ako kedo govori o neredih na kakem sodišču, kar je storil goriški dopisnik „Edinosti“, more le največja sofistika pretvarjati to v priznanje komur si bodi!

Pritožba, ki jo je navedel goriški dopisnik v „Edinosti“ ni nikako „babje klepetanje“, pač pa je le gola in čista resnica, so nepobitna dejstva. „Edinost“ se ni doteknila sodne sposobnosti imenovanih dveh goriških poslancev, pač pa je res, da sta neposredno kriva tudi ona, da na goriški sodnji ni vse v redu. Pogosto menjavanje osebja po uradih provzroča gotove neredne in to se je dogodilo tudi v Gorici. „Gorica“ bi storila, po našem mnenju, mnogo boljše, ko bi opustila „babje klepetanje“ ter se uverila na sodnji sami o nerednostih, ki vladajo tam, oziroma o resničnosti navedeb našega dopisnika. Dobro bi storila, ko bi poiskala krivce med osebjem, ki ni na svojem mestu in ki ne vrši svoje dolžnosti. Ne-

zdravih razmer so po našem mnenju krivi v prvi vrsti oni sodniki, ki pod visokimi protekcijami — kakih baronov uganjajo svoje špase, ki ostentativno nočejo uradovati slovenski in ki gonijo slovenske stranke k onim uradnikom, ki so itak že preobloženi z delom; potem sodnikov, ki znajo le na pol slovensko. Imena dotičnikov so menda splošno znana. Zraven teh kapacitet naj bi se „Gorica“ spomnila še nekega drugega, tudi znanega sodnika, ki je naravnost grozno nervozen in je prava neznozna juridična — ničla. Službovanje teh — kapacitet naj bi „Gorica“ analizirala in povedala tako, kje je vzrok neredom, ki res vladajo na goriški sodnihi. Ako pravimo, da je tu res mnogo dela in le malo sposobnih delavcev, ki pa tudi ne morejo delati čudežev, smo povedali menda vse, kar je mislil povedati dopisnik „Edinosti“.

Prepuščamo pa čitateljem, naj sodijo oni, je-li to res le prazno babje klepetanje in pozivljamo „Gorico“, naj ona reče svojo na račun goriških sodnih neredov. Altroche priznanje!

Gospodarski svet. Naša prekornostna „Kmetijska družba za Trst in okolico“, ki že dolgo vrsto let deluje za razvoj in povzdigo kmetijstva v Tržaški okolici je sklenila stopiti z okoličanskimi kmetovalci v še tesnejši stik, nego je bila doslej. V nedeljo so se zbrali na poziv „Kmetijske družbe“ v lonjerskem „Kons. društvu“ skoro vsi lonjerski kmetovalci.

Na dnevnem redu je bilo predavanje g. inženirja agr. R. Laha „O živinoreji“ in pa ustanovitev „Gospodarskega sveta“ za Lonjer. Podpredsednik kmetijske družbe v Trstu, g. dr. Slavik, je v imenu družbe navzoče pozdravil in se jim zahvalil za lepo vdeležbo.

G. inženir Lah je pa v poldrugo uro dolgem poljudnem in jako zanimivem predavanju govoril o kmetijstvu sploh, posebno pa o živinoreji, ki je velike važnosti za tržaške okoličane. Za ta poučna izvajanja so g. inženirju Lonjerji hvaležni, želeli bi bilo pa, da bi se to predavanje, kakor tudi druga slična vodila tudi po drugih krajih okolice. Brezvspešna pri našem bistroumnem ljudstvu ne morejo ostati. Po skromnem mnenju pisca teh vrstic naj se ta, kakor tudi jednaki referati g. Laha in drugih njegovih tovarišev-strokovnjakov, ki v Trstu delujejo, objavljajo v „Edinosti“ n. pr. v gospodarski prilogi v nedeljski številki. G. dr. Slavik je izvajal pri drugi točki dnevnega reda sledeče:

Da se vzbudi še večje zanimanje našega ljudstva za našo kmetijsko družbo, je ista sklenila predlagati kmetovalcem tržaške okolice, da se v posameznih vaseh ustanovijo gospodarski sveti, ki naj tvorijo vez med kmetovalci in družbo. Gospodarske svete izberejo posamezne vasi vsaka za-se. Isti naj obstojajo iz 5. članov.

Ti bi širili zanimanje za družbo med sovaščani, nabirali člane, sporočali želje članov družbi in jej poročali o stanju kmečkega stanu v dotičnem kraju. — Veliko koristi imajo že danes naši kmetovalci od družbe, a ko bo rastle zanimanje zanjo, bo rastle z istim tudi število njenih članov, njen ugled in tudi koristi, ki jih bo nudila. Tudi učitelj A. Čok je priporočal gospodarski svet za Lonjer, s posebnim ozirom na to, da ni osnivanje združeno z nobenimi težkočami. Gospodarski svet bo lahko dosti koristil Lonjercem, kakor tudi drugim krajem naše okolice, kjer se ustanovi. Ob splošnem priznavanju potrebe in koristi se je ustanovil „Gospodarski svet za Lonjer“ in so bili izvoljeni sledeči člani vodstva: Načelnik gosp. Dragotin Čok, člani pa gg.: Kluder Fran, Čok Mihael mlajši, Lovrenčič Josip in Pečar Anton. — Sami mladi, a vrli možje.

G. agr. inženir Lah je govoril še o nagradah in drugih koristnih napravah, ki jih nudi kmetijska družba svojim članom, ter je priporočal in vabil, da bi se vsi zanjo zanimali in tudi včlanili pri njej. Na to se je g. dr. Slavik zahvalil še enkrat za vednim Lonjercem za krasno vdeležbo na sestanku in ustanovitvi prvega „Gosp. sveta“ v tržaški okolici, ki pa naj ne ostane zadnji.

Naj omenimo še, da je po sestanku pelo domače društvo „Zastava“, da se je vpisalo precej članov v „Kmet. družbo“, in da se je nabiralo za tamošnjo CM podružnico.

Naj bi „Gospodarski svet“ prinesli tržaškim okoličanom onih koristi, ki jih jim želi ustanoviteljca — naša „Kmetijska družba“.

Odsek za ljudska predavanja. Prihodnje predavanje se vrši v nedeljo dne 26. t. m. ob 10. uri zjutraj v veliki dvorani „Narodnega doma“. — Predava g. Ferdo Plešić o velezanimivem predmetu: „Vzroki in bitstvo velike francoske revolucije“.

Francoska revolucija, ki je zbruhnila v Parizu leta 1789., je velikanskega pomena za vso Evropo. Odpravljeni so bili tedaj za večno privilegiji duhovščine in plemstva, na površje je prišel takozvani tretji stan, zastopnik ljudstva. Zmagala je demokracija in enakost, potem ko je na tisoče ljudi moralo poginiti pod rabljevo sekuro.

G. predavatelj nam bo obširno govoril o vzrokih, ki so dovedli do te velikanske in

najbolj krvave revolucije, kar jih pozna svetovna zgodovina.

Opomba. Včeraj je bilo to predavanje pomotoma naznanjeno pod naslovom „Predavanja NDO.“ Resnici na ljubo moramo konstatovati, da prireja izobr. odsek NDO popolnoma samostojno predavanja, in da priredi gornje predavanje drug odsek, obstoječ iz članov akad. društva „Balkan“, „Slov. Čitalnice“ in „Učit. društva“.

Toliko v pojasnilo.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu je tudi letos začel razpošiljati okrožnice s prošnjo na denarne zavode, županstva in posamične dobrotnike za podporo. Na tem mestu prosimo še enkrat vse one, ki dobe prošnje in tudi druge rodoljube, naj se odzovejo vsaj z malo podporo. Zavetišče je res v veliki stiski, navezano pa je le na dobrovoljne prispevke. Slovenske služkinje se množe od tedna do tedna; z njihovim številom pa raste tudi njih revščina. Če bi pa dopustili, da bi zavodovo delovanje nazadovalo, tedaj bi zakrivil sam, da naša rodna dekleta propadajo moralno in tudi narodno. Pomagajte torej našemu zavodu! Pomagajte našim slovenskim dekletom, ki si morajo iskati kruha v nevarni tujini!

Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili: 947. Tržičan (plačal 200 K); 948. slovensko omizje v Gradcu (plačalo 70 K); 949. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Pivki (plačala 200 K).

Za naše revne dijake. „Dijaško podporno društvo“ se obrača z uljudno prošnjo do vseh društev Trsta in okolice, da bi dne 7. decembra opustila društvene prireditve, ko se vrši v Trstu prvi dobrodelni koncert na korist našim revnim slov. dijakom, ki obiskujejo tržaške srednje šole.

Ni nam treba povdarjati važnosti namena, za katerega se prireja ta koncert saj uvideva sleherni, da je živa potreba, da nastopamo z združenimi močmi, da trpeči slov. mladini, tržaškemu dijaštvu olajšamo stanje!

Najden fotografski aparat. Ob cesti blizu Sežane se je našel fotografski aparat „Kodak“. Kdor ga pogreša, naj se obrne na naslov: Porena, kaplan v Hrenovicah, Postojna.

Pomlad v jeseni. Gosp. Andrej Križmančič iz Bazovice št. 34 je prinesel v naše uredništvo celi kup kostanjevega cvetja in drugih pomladanskih cvetlic. Dokaz za izredno milo pozno jesen. Hvala!

Tržaška mala kronika.

Zloben sin. Marija Vičič, stanujoča v Rossetijevi ulici št. 5, leži doma jako bolna. Ker se je starka včeraj branila, da bi jo prepeljali v bolnišnico, jej je njen sin, star 32 let, celo zagrozil da jo ubije. Domači so čednega sina prijavi radi tega policiji, ki ga je aretirala.

Padel z okna. Oskar Brunella, star dve leti in pol stanujoč na Saliti Greta št. 101, se je včeraj sam brez varstva nahajal pri oknu. Splezal je na okno in je izgubil ravnotežje, telebnil na cesto. Na srečo ni dobil nikakih nevarnih poškodb.

Nasilnež. Alojz Quintavalle, jako znana tvrdka pri policiji, se je včeraj v ul. Lazaretto večično zabaval s tem, da je insultiral pasante. Redarja, ki ga je posvaril, je pa zgrabil za vrat. Končno so ga užugali in odpeljali v ul. Tigor.

Koledar in vreme. — Danes: Klement pap. — Jutri: Ivan od Križa sp.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 18° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Nestanovitno. Tupatam padavine. Milo. Vetrovi od jugozapada.

Naše gledališče.

Prihodnjo nedeljo vprizori naše gledališče popoldne kakor ljudsko predstavo vspelo burko

„MADAME BONIVARD“ ki je ob premijeri jako ugajala.

Zvečer pa bo — kar sl. občinstvo gotovo pozdravi z veseljem — letošnja premijera operete

„VALČKOV ČAR“.

Sviral bo polni vojaški orkester. — Opereta je na novo naštudirana in inscenirana.

SUNLIGHT

milo nudi najboljše jamstvo proti prezgodnjemu obrabljenju perila. — To milo je voljno in čisto in se zato lahko rabi za čiščenje tudi najfinjšega perila, svilnatoga blaga, flanel, čipk itd.

MILO SUNLIGHT rabi na vsem svetu milijone gospodinj

Komadi po 30 in 60 vin.

Generalno zastopstvo: A. Tedeschi,
Corso št. 2, III. nadstr., Trst.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici. Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38.

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovincem v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruge.

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE.

Tovarna zrcal P. REVEL

odlikovana na razstavi v Rimu leta 1911 z zlato kolajno in križcem velike nagrade, na mednarodni razstavi v Parizu z zlato kolajno in veliko nagrado

TELEFON 313, rim. II. TRST, ulica Giulia št. 41. TELEFON 313, rim. II.

Kristali, zrcala, stekla, brušenje, posrebrevanje, smirkanje, pregibanje, dekoracije na kislino in smrek.

VELIKA ZALOGA kristalnega stekla in šip, ugnitih in brušenih šip za kočije in popolne avtomobilne oprave. Reklamska ogledala. Vezanje z medjo in nikljem. — SPECIJALITETA: Posrebrevanje zrcal, ki se ohranijo pred vlažnostjo. Kompletna garniture kristalov in ogledalov za prirejevanje novih trgovin.

Dr. Josip Mandić

— je otvoril —

**: PISARNO :
kazenskega
zagovornika**

v TRSTU

ulica Zonta šte. 9

I. nadstropje.

: TELEFON ŠTEV. 1766. :

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

MATIJA PAHOR, Trst

ulica Arcata šte. 19

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravila :: po jako nizkih in zmernih cenah.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Odlikovana pekarna in slaščičarna VINKO SKERK - TRST

Trikrat na dan svež kruh. Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za peči. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemna vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom. **Kruh in slaščice so izdeluje igleniškim električnim strojem.**

Št. 1640

Razglas

Dne 25. novembra t. l. se bo vršil v Jelšanah nov živinski in kramarski semenj.

K obilni udeležbi so vabljeni kupei in prodajalci.

Županstvo občine Jelšane v Istri. dne 17. 11. 1911.

Župan Valenčič.

Josip Trampuš Trst, ulica Industrija šte. 3 (Sv. Jakob) priporoča svoje pekarije. Večkrat na dan svež kruh. — Zaloga moka vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladstve in biškoti.

Velike nove prodajalnice **pohištva in tapetarij**

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbora popolnih sob od 300 do 4000 kora. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

2051

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitne, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

**Zaloga vsakovrstnega
oglja in premoga.**